

Κι αν αύριο το πρωί έκλεινε το Facebook; (Άθως Δημουλάς)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : Απριλίου 15, 2018

Γράφοντας στο Google τη λέξη «delete», η πρώτη επιλογή που προσφέρεται είναι «delete Facebook». Αυτή είναι η μόδα των ημερών. Η καμπάνια #deletefacebook αγκαλιάστηκε από μερικές δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους που έσβησαν το προφίλ τους, ως ένδειξη διαμαρτυρίας για το σκάνδαλο της **διαρροής προσωπικών δεδομένων** από το Facebook στην εταιρεία Cambridge Analytica. Δεν ήταν κάτι που μας εξέπληξε, αλλά αφενός 50 εκατ. προφίλ (τόσα βρέθηκαν στα χέρια της βρετανικής εταιρείας) είναι πάρα πολλά και αφετέρου η υποψία της πολιτικής χειραγώγησης την εποχή του Ντόναλντ Τραμπ και του Brexit χτυπάει αυτόματα πολλά καμπανάκια ανησυχίας. Ο Μαρκ Ζάκερμπεργκ είδε τη μετοχή της εταιρείας του να κατρακυλάει και ζήτησε συγγνώμη μέσα από μια σειρά αμήχανων συνεντεύξεων.

Βρίσκεται το Facebook σε κίνδυνο; Μάλλον όχι. Η ιστορία πιθανότατα θα ξεχαστεί, θα ξεφουσκώσει, θα καλυφθεί από την επικαιρότητα. Με την ευκαιρία, όμως, μπορούμε να αναρωτηθούμε: τι θα γινόταν αν αυτή η κρίση οδηγούσε στην εξαφάνιση του Facebook, αν οι 2 δισ. χρήστες του αποφάσιζαν να διαγράψουν μαζικά τα προφίλ τους, αν ο ίδιος ο Ζάκερμπεργκ επέλεγε να κλείσει τον διακόπτη; **Πώς θα ήταν η μέρα που θα ξημέρωνε χωρίς Facebook;** Το ότι θα διαπιστώναμε πως κανείς δεν θυμάται τα γενέθλιά μας είναι μάλλον το λιγότερο σημαντικό.

Αρχικά λοιπόν, εκτός από το Facebook, πολλοί χρήστες θα βρίσκονταν χωρίς πρόσβαση σε μια σειρά εφαρμογών που χρησιμοποιούσαν μέσω αυτού - ορισμένες εφαρμογές μάλιστα απαιτούν την ύπαρξη λογαριασμού στο Facebook, αντί, για παράδειγμα, λογαριασμού email. Σκεφτείτε μόνο τη σύγχυση με τους χαμένους κωδικούς. Θα επικρατούσε αναστάτωση, θα άλλαζε η δυναμική στον χώρο, η κοινότητα του διαδικτύου θα έχανε το κέντρο βάρους της. Και αμέσως μετά θα άρχιζε να φαίνεται πόσο έχει επηρεάσει το Facebook την καθημερινότητα, από τον τρόπο που επικοινωνούμε και ενημερωνόμαστε μέχρι τον τρόπο που δουλεύουμε.

Ο τρόπος που ζούμε

Το μεγάλο πλεονέκτημα του Facebook είναι το ότι μπορεί να καλύπτει όλες αυτές τις ανάγκες. Δεν υπάρχει τίποτα αντίστοιχο. Αν αύριο το πρωί εξαφανιζόταν από το

διαδίκτυο, θα αναγκαζόμαστε να «σκορπιστούμε» σε πολλά και διαφορετικά μέσα. Για παράδειγμα, στον τομέα της επικοινωνίας και των «messaging apps», όπου το Facebook κυριαρχεί με την εφαρμογή του Messenger, οι χρήστες θα στρέφονται στα (λιγότερο δημοφιλή σήμερα) Viber ή Snapchat - το μόνο που βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο δημοφιλίας με το Messenger είναι το WhatsApp (περίπου 1,3 δισ. χρήστες αμφότερα), που όμως είναι και αυτό ιδιοκτησίας του Facebook. Αν δεν μπορούμε να εμπιστευτούμε τα προσωπικά μας δεδομένα στο Facebook, γιατί να μπορούμε στο WhatsApp;

Το Facebook είναι επίσης (κάτι που στα πρώτα του χρόνια υπήρξε καθοριστικός παράγοντας για την εξάπλωσή του) ένας χώρος όπου οι χρήστες του μοιράζονται τις φωτογραφίες τους. Καθημερινά «ανεβαίνουν» 350 εκατ. φωτογραφίες. Η εύκολη λύση θα ήταν όλες αυτές οι φωτογραφίες να μεταφερθούν αυτόματα στο επίσης πανίσχυρο Instagram (90 εκατ. τη μέρα). Μια λεπτομέρεια: ανήκει και αυτό στο Facebook. Αφορμής δοθείσης, θα μπορούσαμε να αναρωτηθούμε **γιατί είναι τόσο απαραίτητη η δημόσια προβολή των προσωπικών μας στιγμών**. Υπολογίζεται ότι το 2017 οι φωτογραφίες που τραβήχτηκαν ξεπέρασαν το 1 τρισεκατομμύριο. Ένα σημαντικό ποσοστό αυτών αναρτήθηκε στα κοινωνικά δίκτυα. Δεν είναι κακό, φυσικά, αλλά είναι κάπως παράλογο. Χωρίς το Facebook και το Instagram οι φωτογραφίες που θα τραβούσαμε καθημερινά θα ήταν υποπολλαπλάσιες. Μπορεί ακόμα και να αρχίζαμε να τις τυπώνουμε.

Την ανάγκη μας για άμεση έκφραση και ενημέρωση θα την κάλυπτε πιθανότατα το Twitter, αυξάνοντας σημαντικά τους 328 εκατ. χρήστες του. Το «σκρολάρισμα» στα κοινωνικά δίκτυα είναι το σημερινό χάζι των πρωτοσέλιδων στο περίπτερο και πολύ δύσκολα, ειδικά η νεότερη γενιά, θα έχανε αυτή τη συνήθεια, παρά τον συναγερμό που έχει χτυπήσει για τον τρόπο που οι ψευδείς ειδήσεις διαχέονται στα κοινωνικά δίκτυα.

Το πιο ουσιαστικό πρόβλημα (εκτός από τους περίπου 25.000 υπαλλήλους της εταιρείας που θα έχαναν τη δουλειά τους) θα το είχαν όσοι απέκτησαν με τα χρόνια μια εξαρτημένη σχέση με το Facebook για τη δουλειά τους, στήνοντας σελίδες που τους εξασφάλιζαν προβολή και δημιουργώντας δίκτυα πελατών. Αν συνυπολογίσουμε και το ότι ο προσανατολισμός της διαφήμισης είναι πλέον στραμμένος στο Facebook, το συμπέρασμα είναι ότι η αγορά θα έχανε μέσα σε μία μέρα την ισορροπία της.

Είναι τελικά απαραίτητο;

Θα είχαμε περισσότερο ελεύθερο χρόνο; Ο μέσος χρήστης περνάει 50 λεπτά τη μέρα στο Facebook, αλλά δεν είναι μετρήσιμο πόσα από αυτά είναι «χρήσιμα» και πόσα «περιττά». Σίγουρα υπάρχουν κάποια χαμένα λεπτά ημερησίως και στιγμές

μηχανικής περιήγησης μέσα στη σελίδα, ωστόσο δεν είναι αρκετά για να πούμε ότι η επιστροφή τους στο καθημερινό πρόγραμμα θα διαμόρφωνε νέα δεδομένα. Αυτό το τελευταίο είναι και προσωπική διαπίστωση, έχοντας περάσει χρόνια στο Facebook και κατόπιν εκτός αυτού.

Το μεγαλύτερο ίσως ερώτημα είναι αν θα ήμασταν ως κοινωνία πιο χαρούμενοι χωρίς το Facebook. **Δεκάδες μελέτες αναφέρουν ότι η χρήση του (και κατ' επέκταση η χρήση των κοινωνικών δικτύων) μπορεί να οδηγήσει σε εκδήλωση αισθήματος κατωτερότητας, στο γνωστό FOMO (Fear Of Missing Out, δηλαδή τον φόβο ότι χάνεις τις εξελίξεις), ακόμα και σε κατάθλιψη.** Όλα αυτά ισχύουν, αλλά το να μάθουμε να ζούμε μέσα στα κοινωνικά δίκτυα είναι μια πρόκληση της εποχής μας και, επειδή το Facebook δεν θα πάει πουθενά, είναι σχεδόν υποχρέωσή μας να μάθουμε να το χρησιμοποιούμε σωστά. **Να αξιοποιούμε τις δυνατότητες που μας δίνει, αλλά να μην πιστεύουμε ό,τι διαβάζουμε. Να διασκεδάζουμε, αλλά να μη μοιραζόμαστε σημαντικές προσωπικές πληροφορίες. Να μην εξαρτιόμαστε απόλυτα από αυτό.** Να μην το παίρνουμε πολύ στα σοβαρά.

(Πηγή: kathimerini.gr)